

Tukutuku Ako mō Te Reo Rangatira

Ngā Whakaaro Whānui	Ngā Akoranga Tāpua Taumata 6-8 o Te Marautanga o Aotearoa		
	Taumata 6	Taumata 7	Taumata 8
Me rere te reo	Rautaki Reo: Te whakamahi rautaki reo kia whaihua ai te whakawhiti kōrero.		
	- Me <i>whakamahi</i> i ētahi rautaki reo kia tutuki ai te pūtakenga whakawhiti kōrero. - He nui ngā rautaki ka whakamahia e rere tonu ai te kōrero.	- Me <i>whakapuaki</i> i te reo, ahakoa te kaupapa, te horopaki. - He whaihua ake ētahi rautaki i ētahi atu.	- Me <i>whakatauirā</i> kia noho ū tonu ko te reo hei waka kawē whakaaro. - Mā te āta tīpako, mā te āta whakahāngai i ngā rautaki, ka whaihua te whakawhitinga, te whakaputanga rānei i ngā kōrero.
Me tika te reo	Puna Reo: Te tipu o te puna kupu me ōna āhuatanga katoa.		
	- Me <i>mōhio</i> ki ngā āhuatanga o te reo tae atu ki ngā tūāhuatanga reo Māori ake nei. - Kia kitea, kia rangona te hononga i waenga i te reo me te whakaaro.	- Me <i>whakamahi</i> i ngā āhuatanga o te reo tae atu ki ngā tūāhuatanga reo Māori ake nei. - Mā te reo (ā-ta, ā-waha, ā-tinana) ngā whakaaro e kawē – nō reira me mārama te reo kia mārama anō ai ngā whakaaro.	- Me <i>whakatauirā</i> i ngā āhuatanga o te reo tae atu ki ngā tūāhuatanga reo Māori ake nei. - Mā te reo ngā whakaaro e kawē – nō reira me tika, me hāngai te reo kia tika ai, kia hāngai anō ai ngā whakaaro.
Me Māori te reo	Āheinga Reo: Te whakatutuki i ngā āheinga reo, me te whakapuaki i te ao Māori, i te whakaaro Māori.		
	- Me <i>tūhura</i> i ngā pānga o te horopaki ki te reo. - Mā te reo Māori me ōna tikanga te ao Māori e mārama ai.	- Me <i>tātari</i> i ngā hononga o te reo ki te horopaki (ngā tāngata, te kaupapa, te pūtake, ngā tikanga). - Mā te reo Māori me ōna tikanga te whakaaro Māori e whakapuaki.	- Me <i>arohaehae</i> i tā te kaikōrero, kaituhi matatau ki te whakahāngai i ana kōrero ki te horopaki. - Mā te reo Māori me ōna tikanga te whakaaro Māori e whakatauirā.
Me pakari te ako	Te whakakaupapa me te whakapuaki i ngā whakaaro.		
	- Me <i>tūhura</i>, me matapaki i te kaupapa kia mārama ake ai. - Mā te whakaputa pātai e pai ake ai te ako.	- Me <i>tātari</i> i ētahi kaupapa kia kitea ai ngā tūhononga ki kaupapa kē atu, kia whānui ake ai te ako. - Ka puta i te kaituhi pai, i te kaikōrero pai, he taunakitanga o tāna e whakaaro ana.	- Me <i>arohaehae</i>, me <i>whakatauirā</i> i ngā whakaaro matua o te kaupapa kia pai ake ai te ako. - Mā te arohaehae e hōhonu ake ai te tītiro ki tētahi kaupapa.